

Skov til biodiversitetsformål - Udpegning efter og forvaltning for arter.

Erik Buchwald, NST.

For at skaffe et bedre grundlag for en forventet øget indsats for biodiversitet søgte Naturstyrelsen i 2014 en treårig erhvervs-PhD bevilling fra Innovationsfonden. Projektet *Analyse og prioritering af fremtidig indsats for biodiversitet – med særligt henblik på Naturstyrelsens arealer* gennemførtes marts 2015 – februar 2018 ved forfatteren.

Projektets formål var at undersøge og analysere, hvor og hvordan man i Danmark kan gøre en effektiv indsats for at hindre tab af biodiversitet – særligt på de ca. 2000 km², som ejes af staten v/Naturstyrelsen, dvs. ca. 5 % af Danmarks areal. Her kan konkrete forslag til målrettet indsats gennemføres relativt hurtigt, idet beskyttelse af den biologiske mangfoldighed, herunder et rigt og varieret dyre- og planteliv, er et af de vigtige formål med styrelsens arealer.

Timing'en viste sig at være fin, idet regeringens Naturpakke fra maj 2016 fastslog, at der skulle udlægges 10.000 ha ny urørt skov og 3.300 ha ny anden biodiversitetsskov på Naturstyrelsens arealer. Skovene skulle udvælges på basis af den nyeste viden og forskerinput, så de bedst muligt og mest omkostningseffektivt kunne beskytte truede arter. PhD-resultaterne blev dermed en væsentlig del af grundlaget for de mere end 13.300 ha ny beskyttede biodiversitetsskove, som blev udpeget i september 2018 som udmøntning af Naturpakken.

En del af PhD-afhandlingen fra 2018 er formidlet på dansk i to rapporter fra 2016 og 2018, som kan hentes gratis på nettet (se nedenfor). Den første rapport identificerede de over tusinde arter af truede dyr, planter og svampe, der er af betydning for, om Danmark kan nå de i FN og EU politisk vedtagne 2020-mål om biodiversitet. Den anden rapport beskriver i detaljer analyser, resultater og anbefalinger. Ved hjælp af optimeringsprogrammet *Marxan with zones* undersøgte, hvordan arterne på omkostningseffektiv vis kunne beskyttes bedre sat i relation til regeringens Naturpakke.

Analyserne viste, at udmøntning af Naturpakken kan blive et godt bidrag til at standse tilbagegangen i biodiversitet (jf. Aichi mål 12 under Biodiversitets Konventionen), idet ikke mindst den lange række af truede arter, som trives i urørt skov, får plads til at øge deres bestande.

Nu er det mit arbejde at stå for udvikling af forvaltningsplaner for de skove, som i september 2018 blev udpeget som de endelige ny biodiversitetsskove. Inden overgang til skovenes ny status skal der arbejdes målrettet ud fra de foreliggende artsdata på at skaffe bedst muligt grundlag for udvikling og forbedring af biodiversitet. Bl.a. ved at fremme mere naturlige blandinger af træer og buske, samt øge mængden af lysninger og områder med forbedret hydrologi. Der fjernes fx oversøiske eksotiske træarter som sitkagran og contortafyr, mens dominerende træarter i øvrigt søges reduceret til fordel for sjældnere træarter. De mest økonomisk værdifulde træer hugges, mens biologisk værdifulde træer skånes. Se rapporterne og flere detaljer om indsatsen for skovene på <https://naturstyrelsen.dk/naturbeskyttelse/naturprojekter/naturpakken/>.